

Голова Ході

Автор:

Михайло Коцюбинський

Голова Ході

Михайло Михайлович Коцюбинський

Михайло Михайлович Коцюбинський

ГОЛОВА ХОДІ

Голова Ході

Степ був сизий, мов крило орла.

Василь із сином заорали ранок на сході, у степу, і сіли під возом снідати. Коні коло воза іли овес із січкою, трусили по полудрабках овесини і сіяли на свіжу рілля сіно з рептуха смикав вітер і люто кидав ним об голи землю.

Сонце підвелось червоне, заспане, а на вітер, по-Василевому, хрести з вінчиками помалювало на небі...

Василь з батьківською ласкою одрізав синові паляниці (пилюга хрускала на зубах), підсунув капустяний листок і і салом і повернув голову до воза, слухав:

— Десь журавлі летять... Птиця весну чує, а вітряно сьогодні...

Він глянув на широкі груди сина, зміряв очима міцну будову його тіла, і легка тінь смутку заломилась вітром на брові Василя:

— Ти б застібнувся... Ет, видумує чортовню: «Закурити хочу». Брат, літо як попокуриш коло коси — не то закуриш — почорнієш на жужелицю!..

Обидва засміялись; Павло обтер сіном пальці, нахилився до барила і тихо ковтав воду — «буль-буль»...

Батько дожовував шматок хліба, позирав на коні і гукав за вітром:

— Ну, стій, ще за зиму не вимокла?.. Ич, ребра знать, а губою бринькає, як під осінь!..

Василь устав і поправив борозньому Чалому шаньку, потім накинув на плечі шинелю і знову засміявся до сина:

— Закурить хочеться, правда? А як витягну книжечку про Тараса Григоровича, — будеш сердиться!

Павло скривився і здержав посмішку на руських вусах — аж заплигала засміятись, але вітер рвонув її, і карі, великі очі Павла дивились на батька не то образливо, не то з проханням.

Він не вдержався.

— Канешно, курить могилу з хрестом Тараса Григоровича — чортовня, а ще православні, веруєщі... Мало вам приношу з комнезаму газет?.. Не-е, давай Тарасову могилу!..

Дивився насмішкувато на батька — сміялись очі:

— А ще в неділю — «ти б, Павлуша, про гайдамаччину що-небудь прочитав, га?..» Прочитаєш тепер: я шарив-шарив — де це ділося життя Шевченка, а батько, виходить, засмалюють його? Дов-о-о-ль-но: давайте закуримо!

Василь витяг капшук, поклав його на коліна, і на простягнену руку сина — «не, стой, раз гріх — значить усім гріх» — він почав оправдуватись; голос його хрипко рвався а грудей, поспішав:

— Я ж не курю його «Кобзаря», а тільки ту м'якеньку червону книжечку, де хата... а до могили ще не дійшов і не буду її курити!.. Да.

Він розв'язав капшук і простяг з папером синові, додав:

— Ну, ти ж сам знаєш — край: нема бомаги, а газет власть не присилає... Приходиться... — і Василь винувато гукнув знову на коні: — Ану, Чалий, не дурій!

Павло одірвав листочок паперу, перевернув його і, посміхаючись до батька, прочитав:

— Бачите: «Учітеся, брати мої, думайте, читайте...»

Василь перевів розмову до землі; книжечку з хатою Шевченка обережно згорнув, поклав у капшук і за іскрами городнього тютюну несміло кашлянув, оббив попільцею цигарки:

— До вечора умре десятина, га?

Син затягся димом і пускав носом:

— Умре-е... Ще до захід сонця упораємо. Правда, Чалий?..

Чалий на слова Павлові повернув голову од шаньки, подивився на нього своїми великими очима, де маленькими рівчаками текли од вітру сльози, трохи подумав, підкинув головою шаньку і незадоволено сипнув на землю січки.

Василь підвівся із землі, розправив поперек і ще раз суворо гукнув на коня:

Кінець ознакомительного фрагмента.

Купити: https://tellnovel.com/kocyubins-kiy_mihaylo/golova-hod

надано

Прочитайте цю книгу цілком, купивши повну легальну версію: [Купити](#)